

Adaptácia budovy Podniku zahraničného obchodu Merkuria

Diplomová práca sa zaoberá adaptáciou administratívneho objektu Podniku zahraničného obchodu Merkuria zo 70. rokov 20. storočia. Práca sa venuje v súčasnosti často diskutovanej téme búrania stavieb z obdobia Brutalizmu. Táto architektúra je mnohokrát spájaná s vtedajším politickým režimom Československa, čím u značnej časti spoločnosti vyvoláva najmä negatívne pocity. Stavby z obdobia brutalizmu však v Prahe získali formu obrazu mesta a predstavujú významnú vrstvu architektúry. Unahleným odstraňovaním týchto stavieb a ich náhradou novými, z hľadiska architektúry často veľmi diskutabilnými objektmi, dochádza k postupnému vymazávaniu stavebnej kultúry tohto obdobia. Rovnako Merkuria má byť v blízkej budúcnosti zbúraná a nahradená novou administratívnou stavbou. Diplomový projekt hľadá možnosti ako v súčasnosti už zastaralé, ale hodnotnej stavbe vdychnúť nový život zmenou jej využitia na zdieľané (klustrové) bývanie, priestory pre prácu a verejné funkcie. Diplomový projekt poukazuje na možnosti adaptácie brutalistickej stavby a zmeny jej funkcie pre požiadavky dnešnej spoločnosti pri snahe zachovať jej architektonické hodnoty.

Podnik zahraničného obchodu Merkuria

Správna budova Podniku zahraničného obchodu - Merkuria sa nachádza na Argentínskej ulici v Prahe 7- Holešovičiach. Stavba bola postavená v rokoch 1967 - 1971 podľa návrhu architektov Vlastibor Klimeš, Eva Růžicková, Vlastislav Růžicka a Milan Vašek. Jedná sa o ikonický objekt s centrálnou kompozíciou - komunikačné jadro so štyrmi nárožnými vežami postavený v estetike brutalizmu, ktorý značne vykráča z urbánneho kontextu blokovvej zástavby Holešovic. Nie len vďaka svojmu výrazu, ale i meritku o veľkosti typického Holešovického bloku je Merkuria neprehliadnuteľne mohutnou stavbou. Budova sa v dobe svojho vzniku nemohla opierať o všeobecne zdieľaný vkus a nepochýľne sa o to svojím výrazom ani neusilovala. Finančne nenáročný konštrukčný systém pozostáva z typového prievalkového montovaného skeletu s rozponom 6 x 6,3 metra a typovej panelovej konštrukcii stropu, určených pre občiansku výstavbu. Vertikálnu komunikáciu zabezpečovalo centrálné schodisko, dva rýchlovýťahy a palietostre. Hmotovú figúru stavby dotvára ľahká zavesená fasáda so strohým členením plôch vertikálnymi prvkami.

Merkuria dnes

Merkuria sa nachádza na hrane blokovvej zástavby Holešovic a brownfieldu Bubny Žatory, ktorý v blízkej budúcnosti čaká rozsiahla výstavba. Odstránením Merkurie tak územie stráti hodnotnú stavbu a prídá tak o doklad brutalistickej vrstvy architektúry, ktorá by novovzniknutú zástavbu ozvláštnila nie len svojím ikonickým výrazom, ale i svojou novo-navrhovanou funkciou zdieľaného bývania. Merkuria má výhodnú polohu v širšom centre mesta s vynikajúcou dopravnou dostupnosťou. Okolité doprava je zároveň hlučnou zónou, ktorá sa má však zmenou Pražského okruhu časom značne zmieriť. Vyvýšený parter ignoruje okolitý verejný priestor a vôbec nekomunikuje s priliehajúcimi ulicami, ktoré slúžia prevažne ako parking bez mestskej zelene. Podobne ako vstupné lobby stavby je aj centrálna komunikačné v súčasnosti tmavým uzavreným priestorom. Strešné terasy postranných kubusov nie sú prístupné a sú zanedbané.

Urbanizmus

Návrh usiluje o zachovanie Merkurie ako silného, solitérneho objektu, ktorý razantne narušuje urbánnu štruktúru okolitej zástavby. Dostavbou a rozšírením dvoch nižších postranných veží si Merkuria zachováva svoju hmotovú kompozíciu stredového jadra s postrannými vežami a zároveň jasnejšie definuje okolitý urbánny priestor. Pôvodne zanedbané verejné priestory okolia stavby využívané zväčša ako parkovacie plochy sú v projekte kultúrovne zvýšením podielu zelených nespávajúcich plôch a doplnením stromoradií. Odstránením jednopodlažnej časti soku získava Merkuria predpriestor-park, ktorý slúži užívateľom Merkurie aj verejnosti. Pôvodne zdvihnutý parter, ignorujúci okolitý verejný priestor je návrhom pobytového schodiska a terasy prepojený s predpriestorom - parkom. Pôvodné úzka ulička V Zákoiti sa tak po novom rozširuje o priestory zeleného obytného parku.

Architektúra

Budova si aj napriek zmene funkcie zachováva svoj pôvodný brutalistický výraz. Odstránením tmavého, uzavretého, centrálného jadra vzniká v srdci domu otvorené átrium s ošozom, z ktorého sú prístupné jednotlivé prenajímateľné priestory pre prácu. Štyri nové schodiská obsluhujú ako administratívnu vežu, tak postranné obytné veže. Celý dom funguje ako samostatný celok, ktorý obyvateľom ponúka priestor pre bývanie, prácu, zábavu a oddych. Decentralizáciou vertikálnej komunikácie vzniká variabilita funkčného využitia objektu pre monofunkciu či polyfunkciu jednotlivých veží a centrálného jadra. Budova môže fungovať ako navrhovaný hybrid, ale taktiež ako inštitúcia s reprezentatívnym átriom alebo bytový dom s obytnou palácou. Fasádný plášť vychádza z pôvodného boletického panelu, ktorý je v návrhu za predpokladu jeho vyhovujúceho stavu zachovaný a z exteriéru zateplený a opatrený novou pohľadovou vrstvou hliníkových panelov. Obvodový plášť sa lokálne v mieste väčších bytových jednotiek otvára do exteriéru francúzskymi oknami. Na rozdiel od centrálnej veže s hliníkovými oknami majú obytné veže okná drevená a sú doplnené o presadené rolety a kvetnáčové kastličky. Fasádný plášť je ozvláštnený o jemný dekor "popraskané fasády" vychádzajúci z pôvodných fasádnych dosiek, ktoré boli pri rekonštrukcii preplepené fóliou. Tá účinkami slnečného žiarenia časom popraskala, čím na fasáde vznikol zaujímavý vzor máp.

Konštrukcia a technické vybavenie stavby

Projekt zachováva nosný betónový prefabrikovaný skelet, ktorý sa v centrálnych časti domu spolu s monolitickou schodiskovou a výťahovou vežou odstraňuje. Doplnením štých monolitických komunikačných jadier je konštrukcia priestorovo stužená. Dve postranné veže sú rozšírené o jedno konštrukčné pole skeletu. Opláštením a zateplením z exteriéru fasádný plášť spĺňa tepelne-energetické požiadavky, čím je energetická náročnosť objektu značne redukovaná. Okná sú vybavené exteriérovými textilnými roletami. Kúrenie je riešené podlahovým rozvodom. Objekt je vybavený núteným vetraním, ktoré zabezpečuje stálu výmenu vzduchu. Dažďová voda zo strešných zráhad je zbieraná do retenčných nádrží a následne znova použitá na zálievku.

PŮVODNÝ STAV

PŮVODNÁ FAREBNOST FASÁDY

SÚČASNÝ STAV

ZDVIHNUTÝ PARTÉR IGNORUJÚCÍ OKOLIE

UZAVRETÉ KOMUNIKAČNÉ JADRO

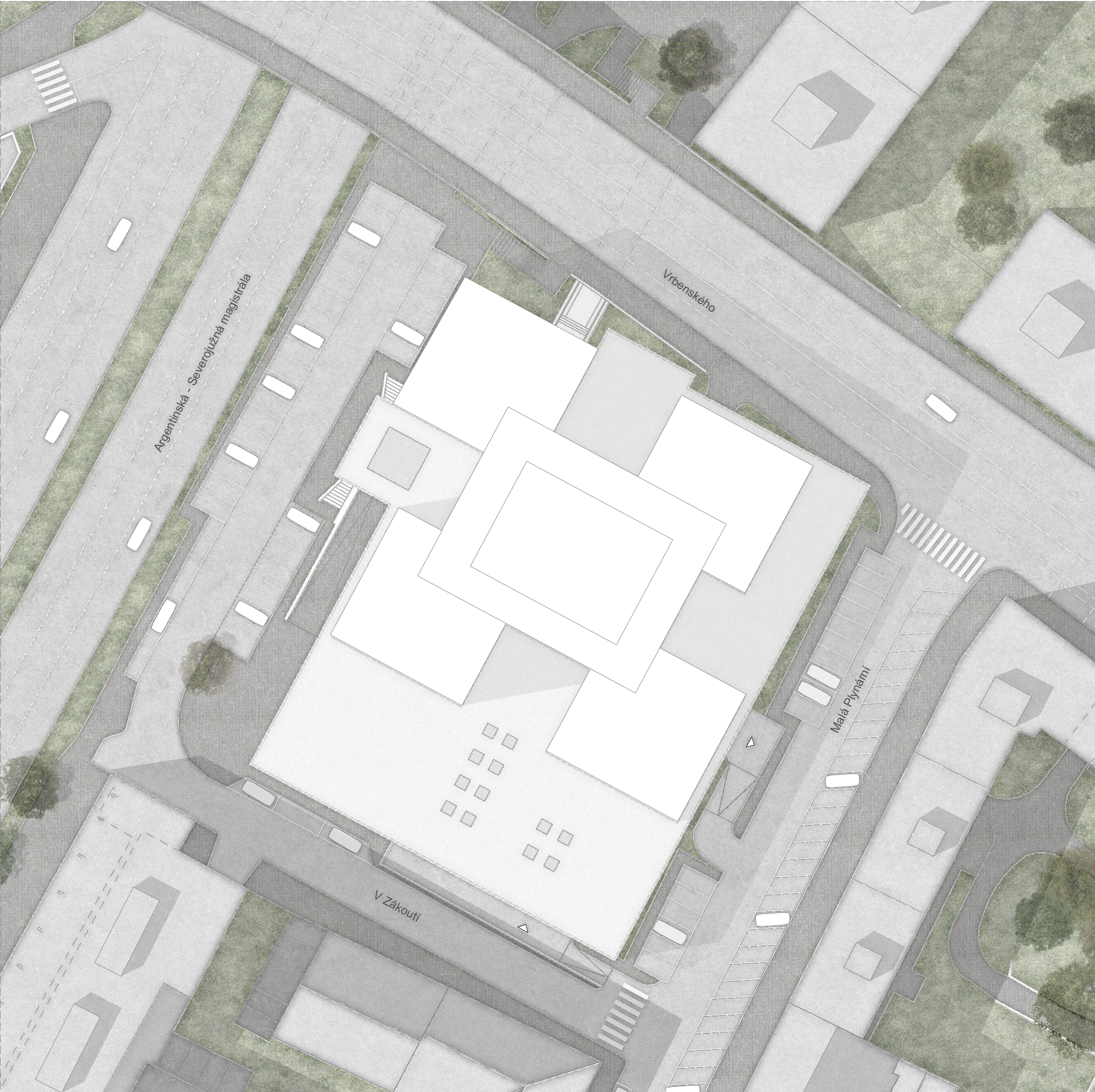
NEVYUŽÍVANÉ STREŠNÉ TERASY

KANCELÁRSKE PRIESTORY

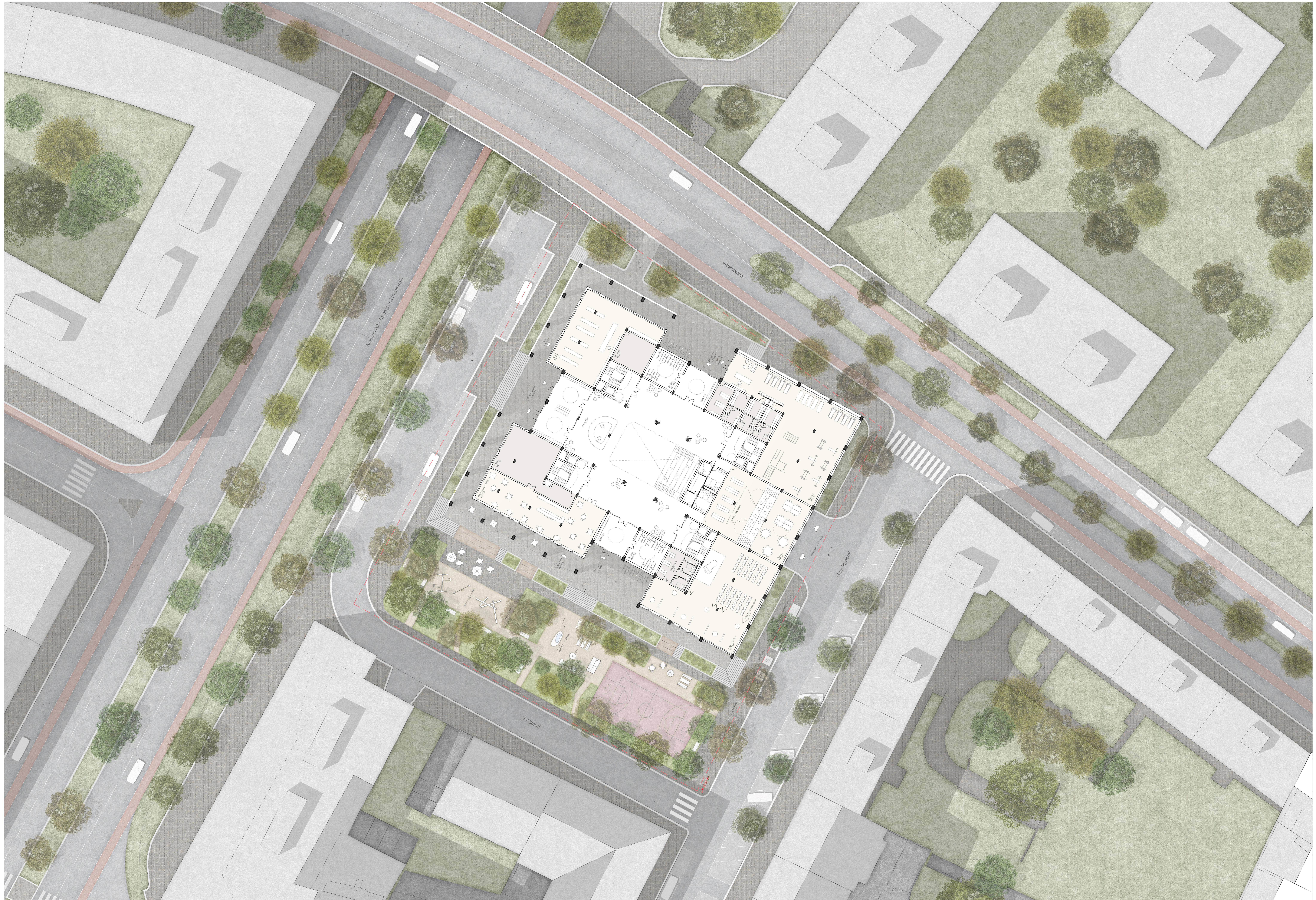
VŤAČIÁ PERSPEKTÍVA - PŮVODNÝ STAV

SITUÁCIA 1:750 - PŮVODNÝ STAV

SCHEMA - BÚRANÉ / NOVÉ KONŠTRUKCIE

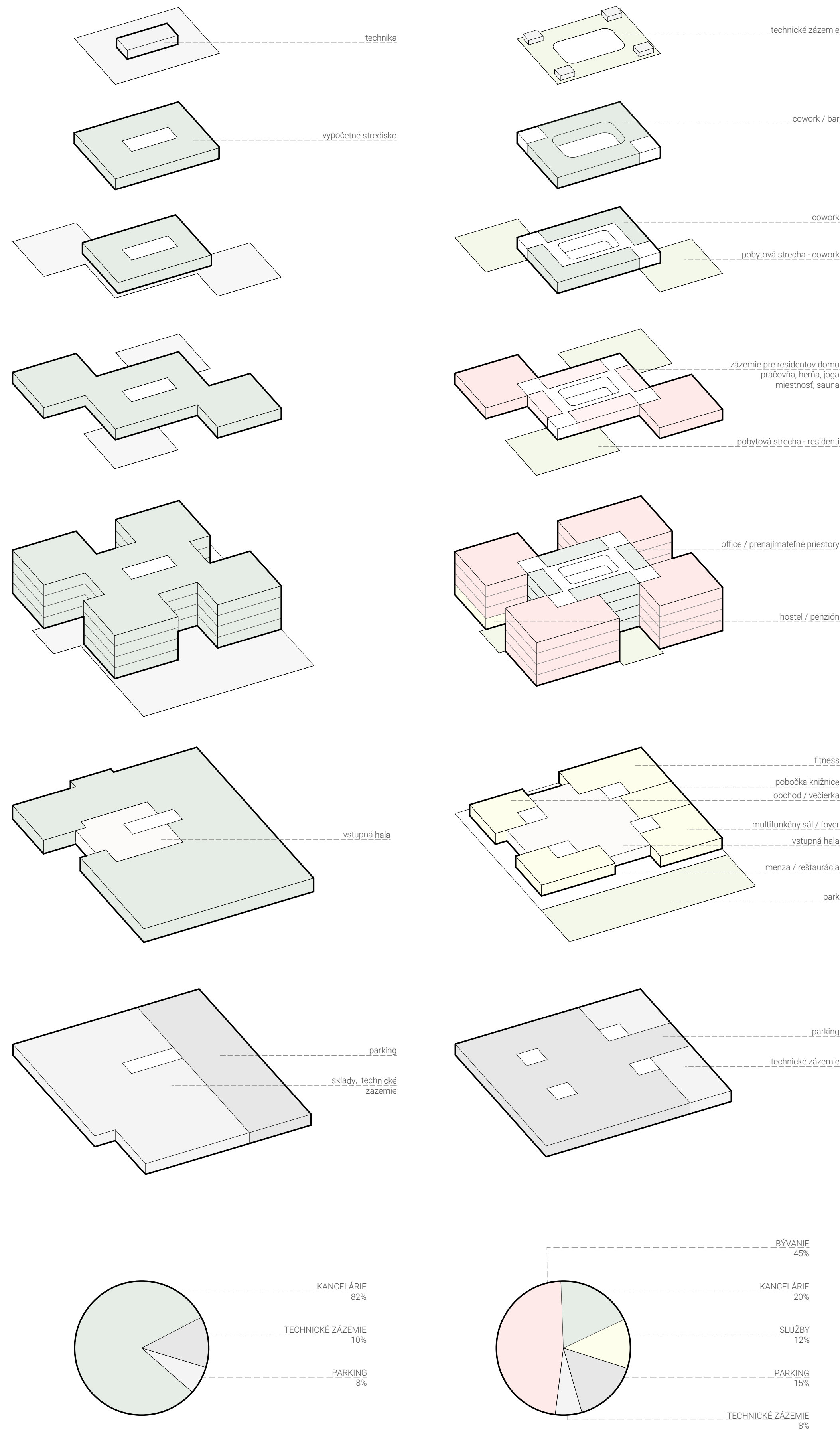

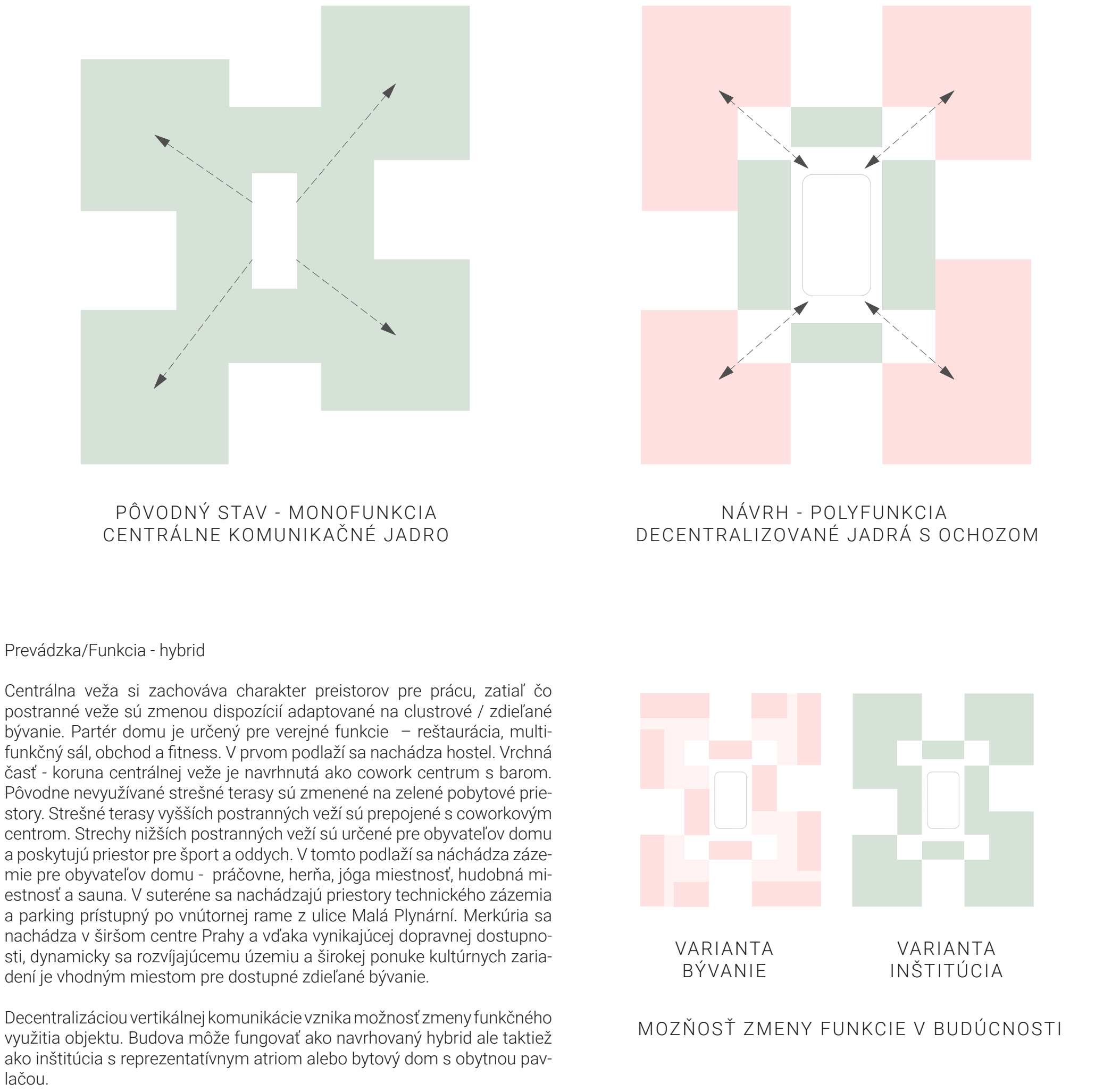

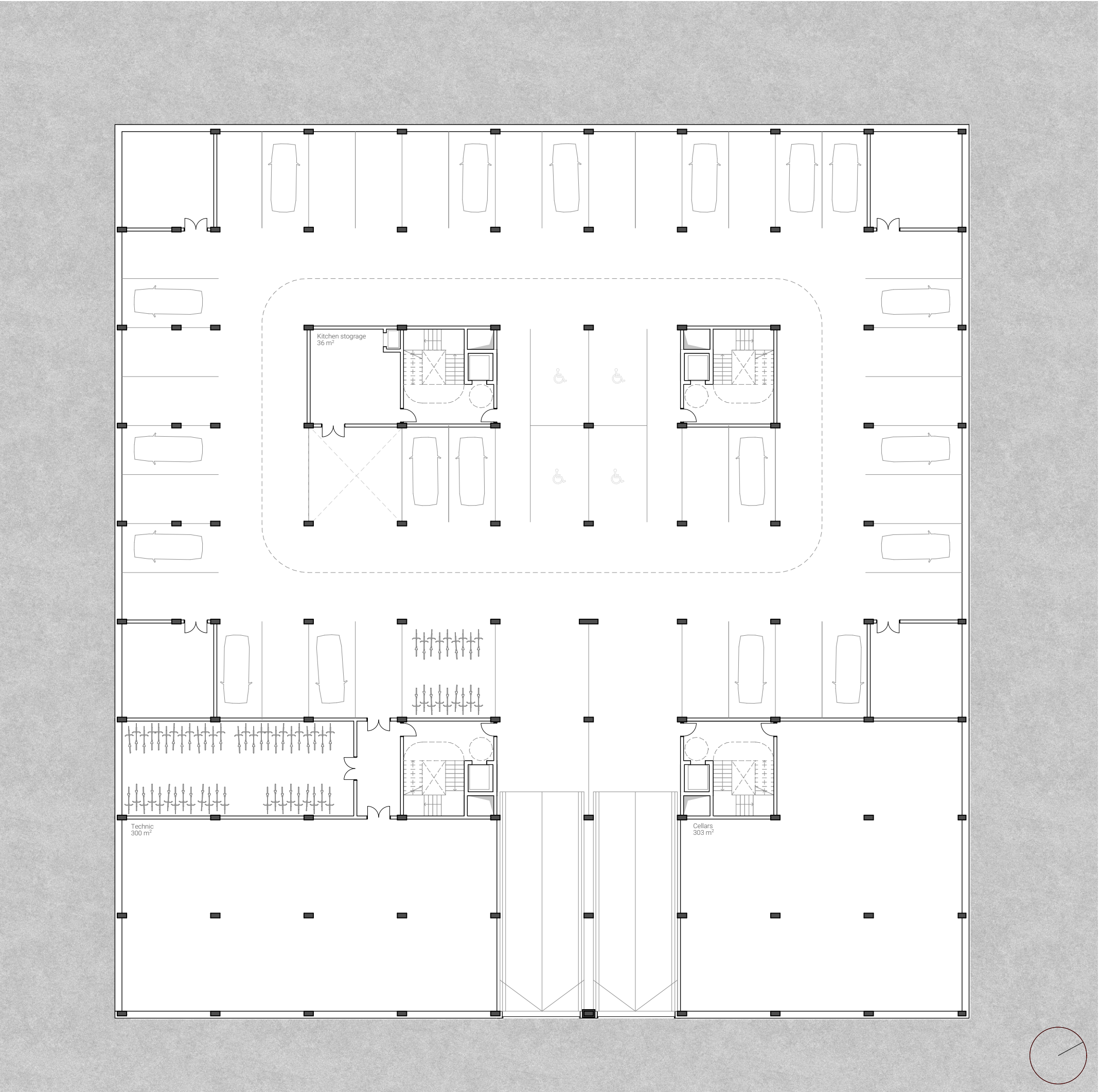

AXONOMETRIA - NÁVRH

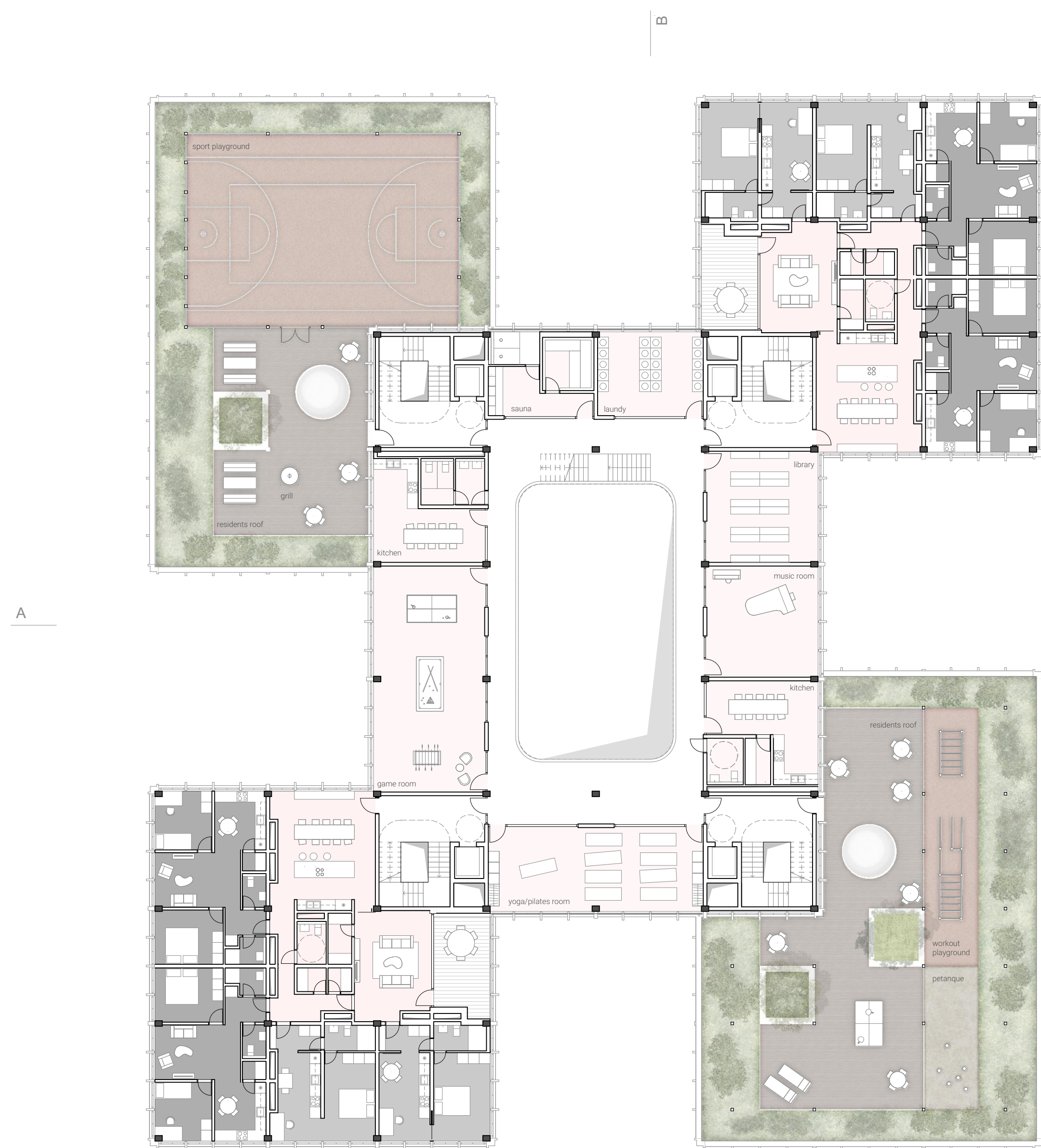

REZ A 1:200

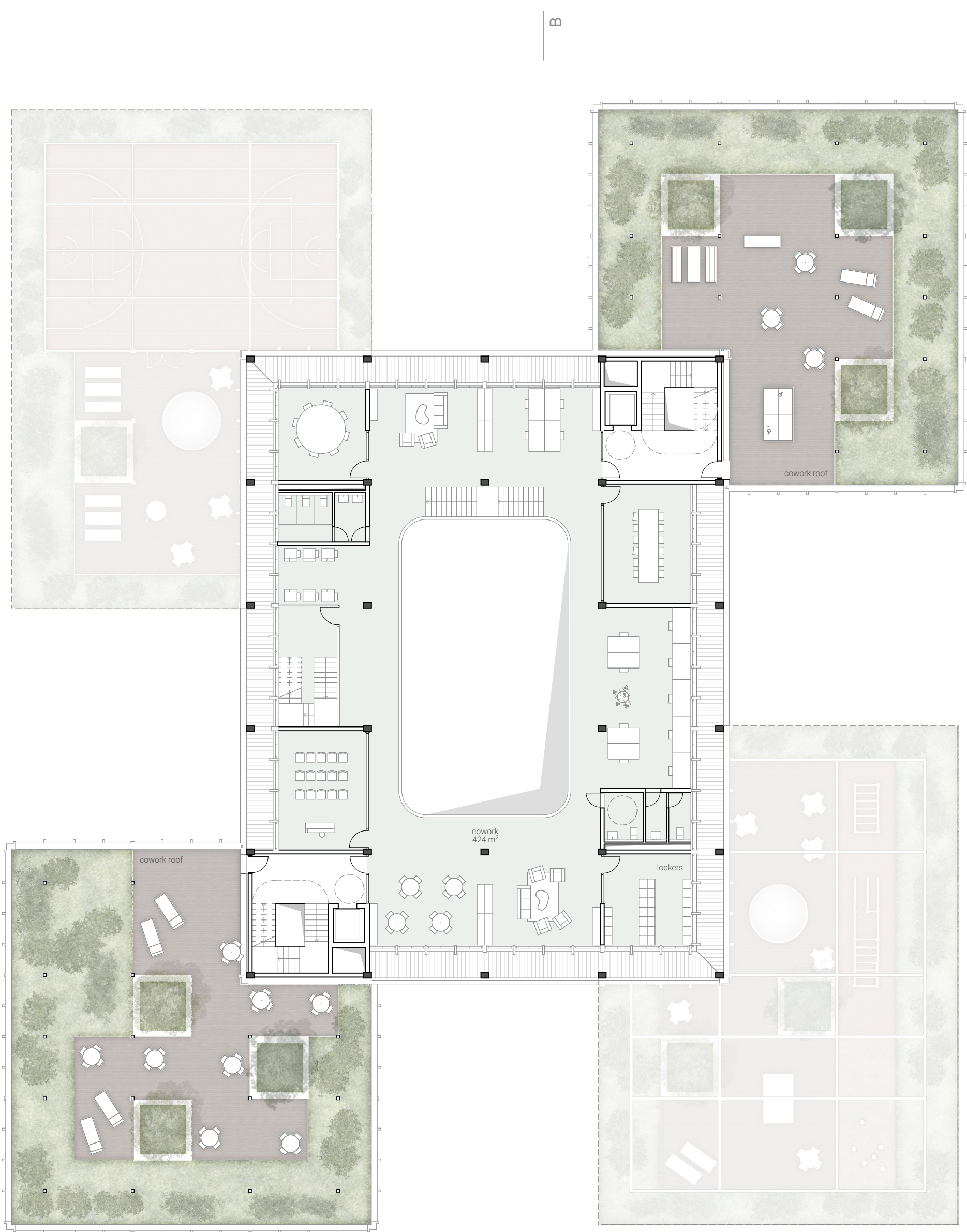

-1. SUTERÉN - PARKING 1:250

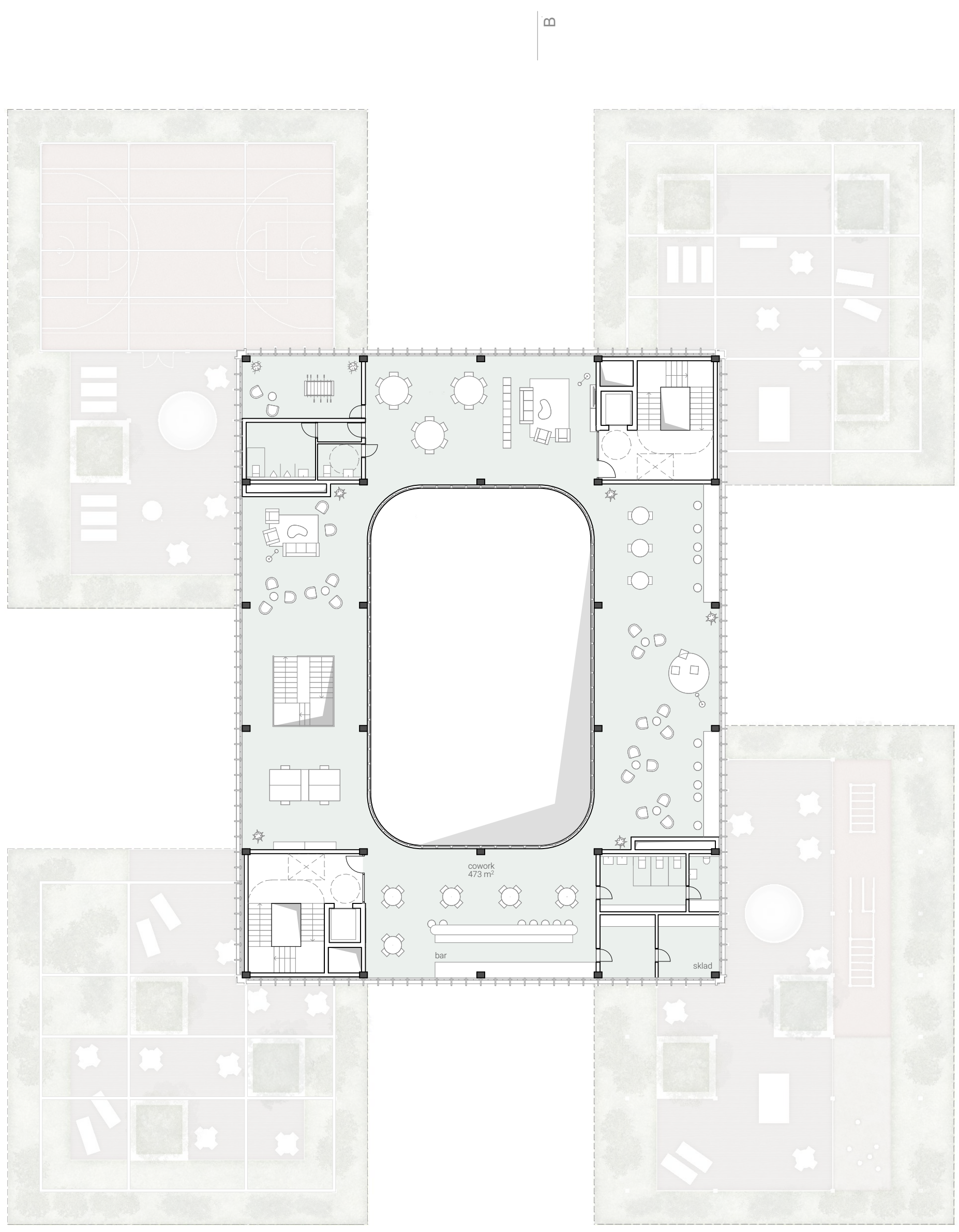

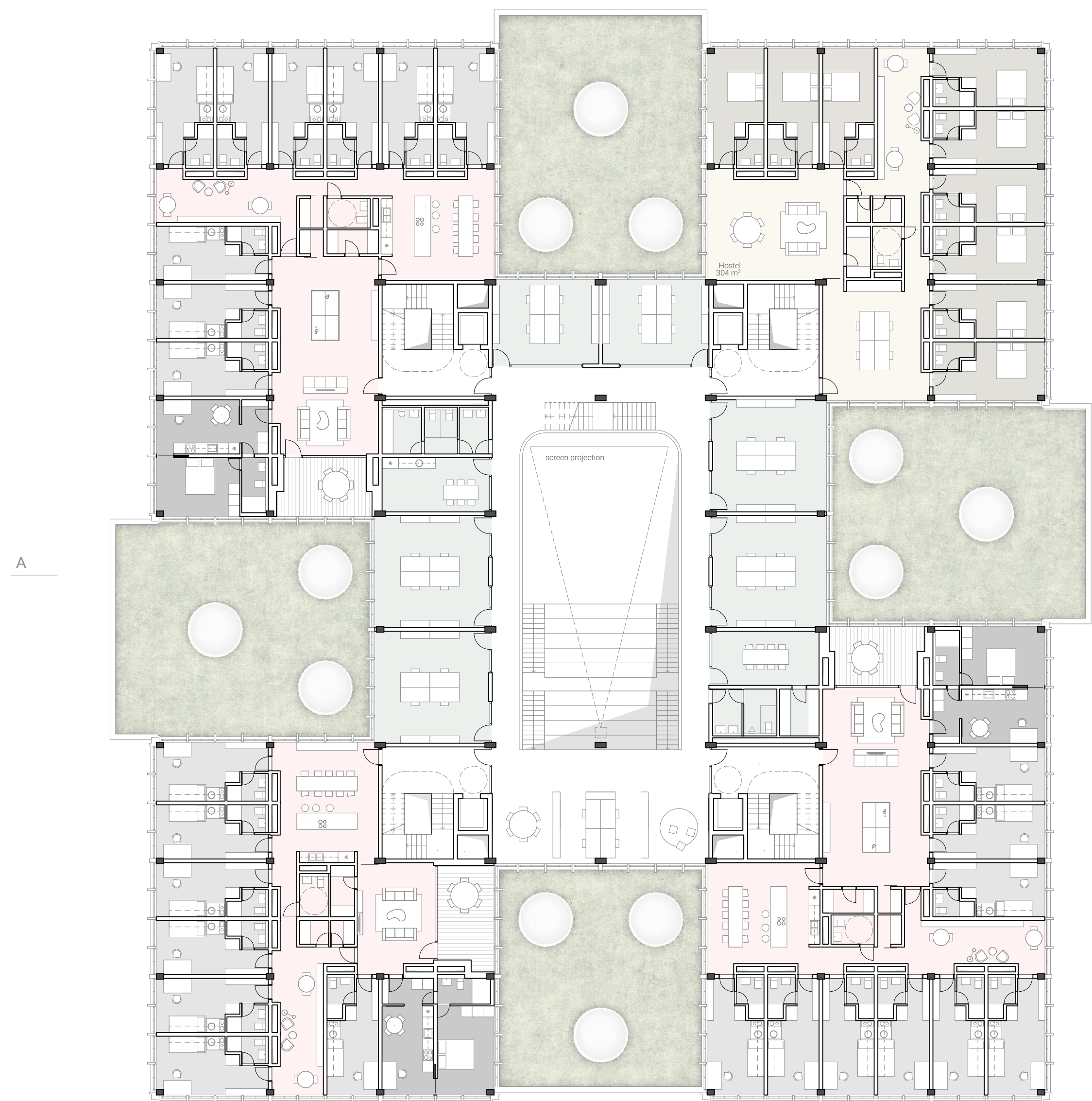
5. PODLAŽIE

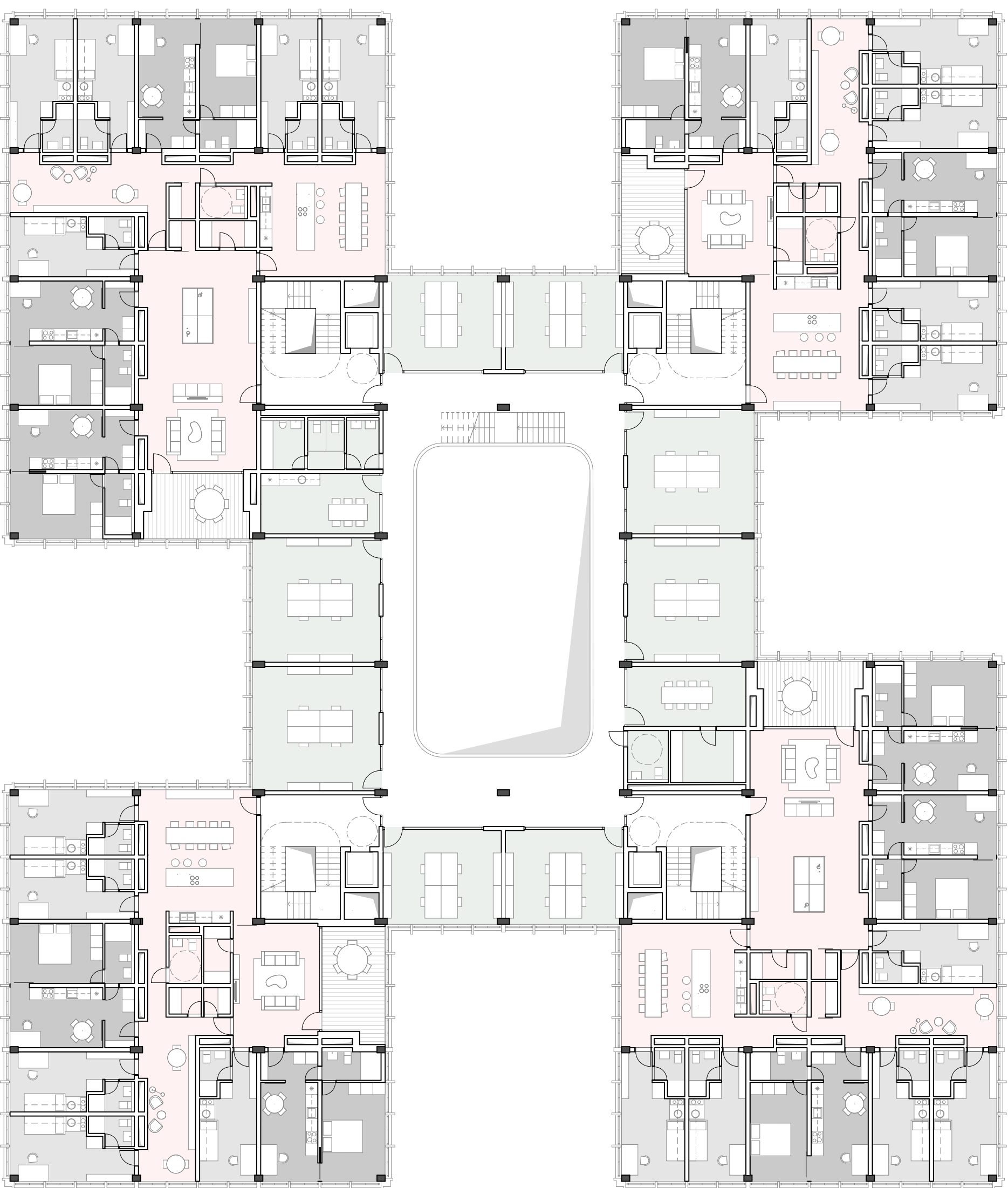
6. PODLAŽIE

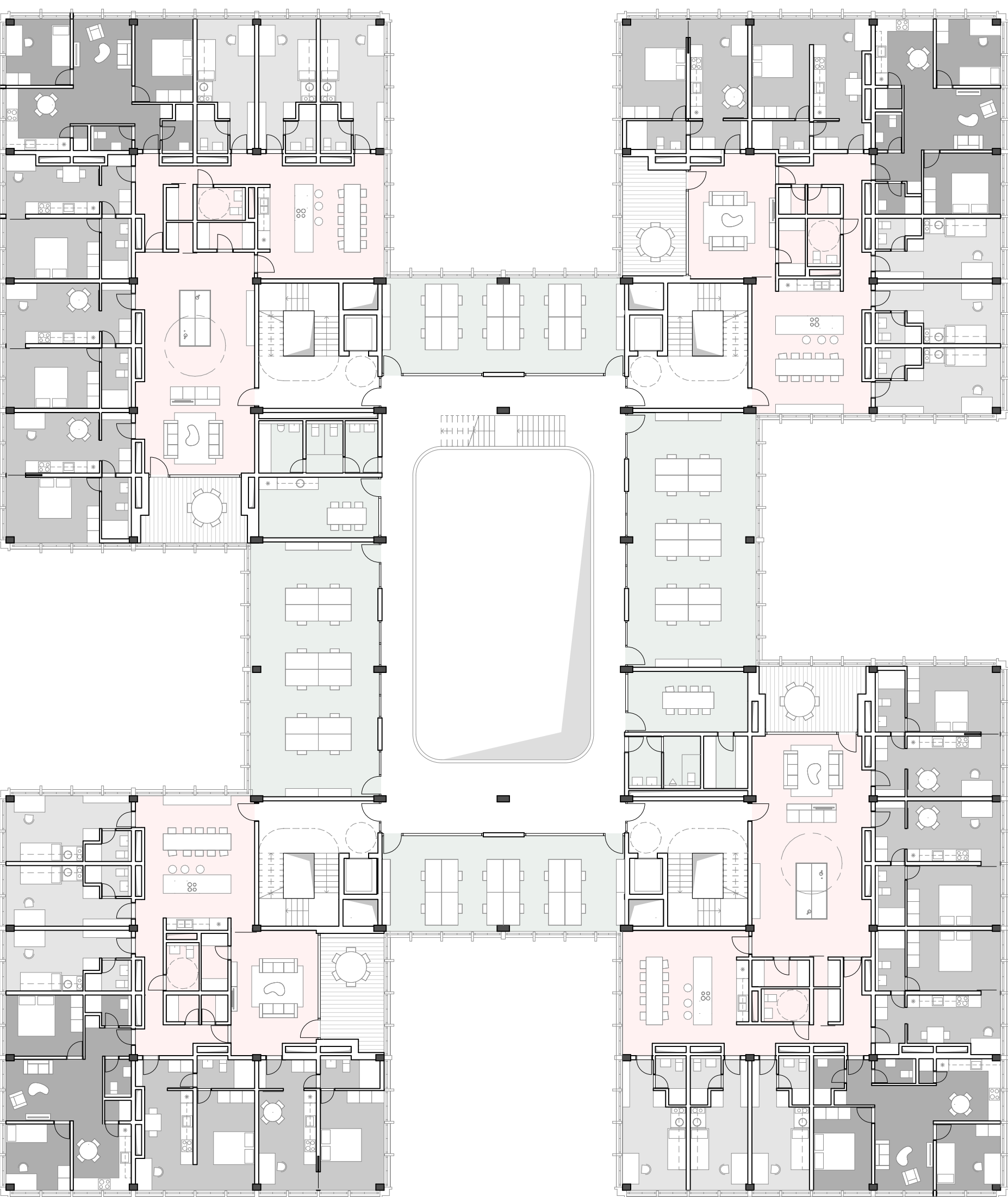
7. PODLAŽIE

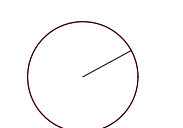
1. PODLAŽIE

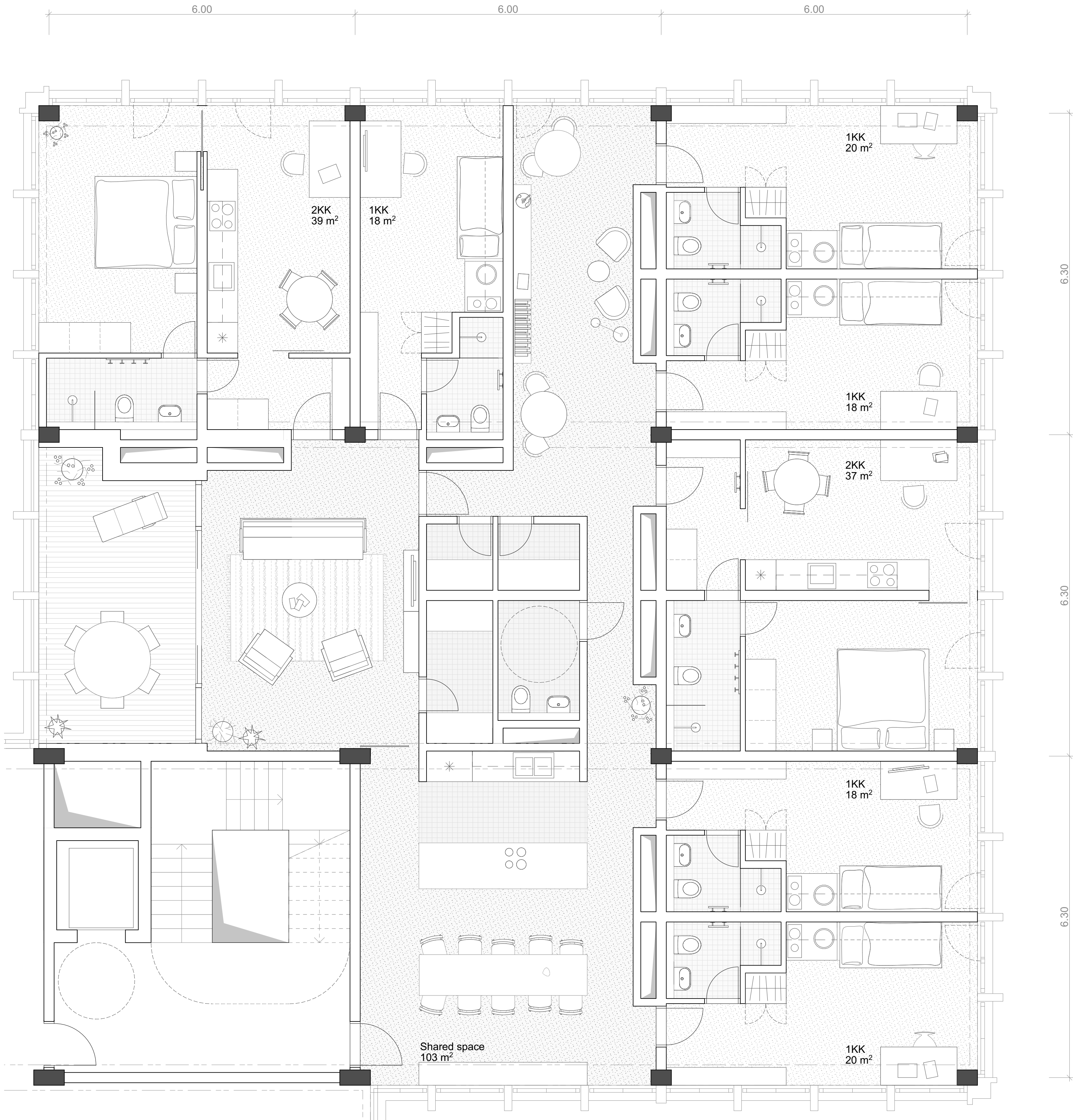
3. PODLAŽIE

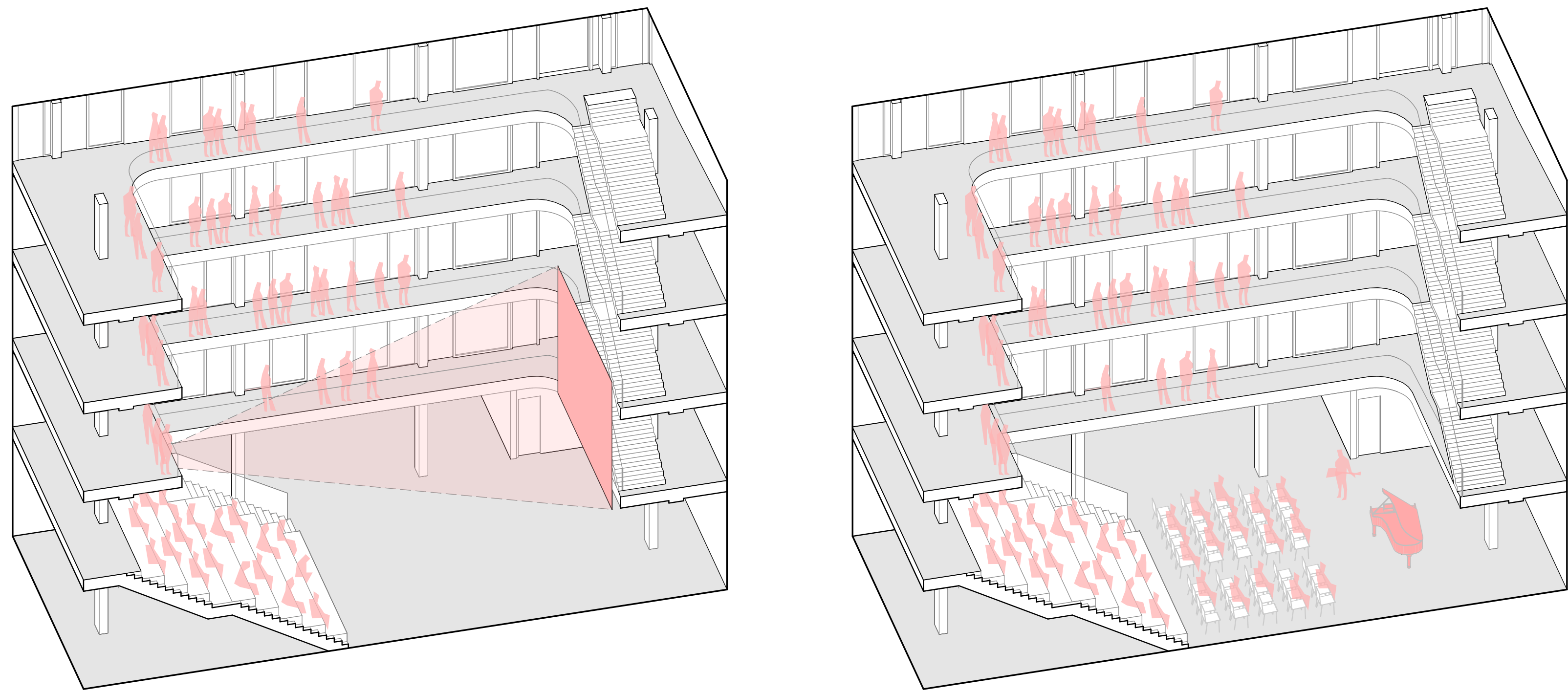
4. PODLAŽIE

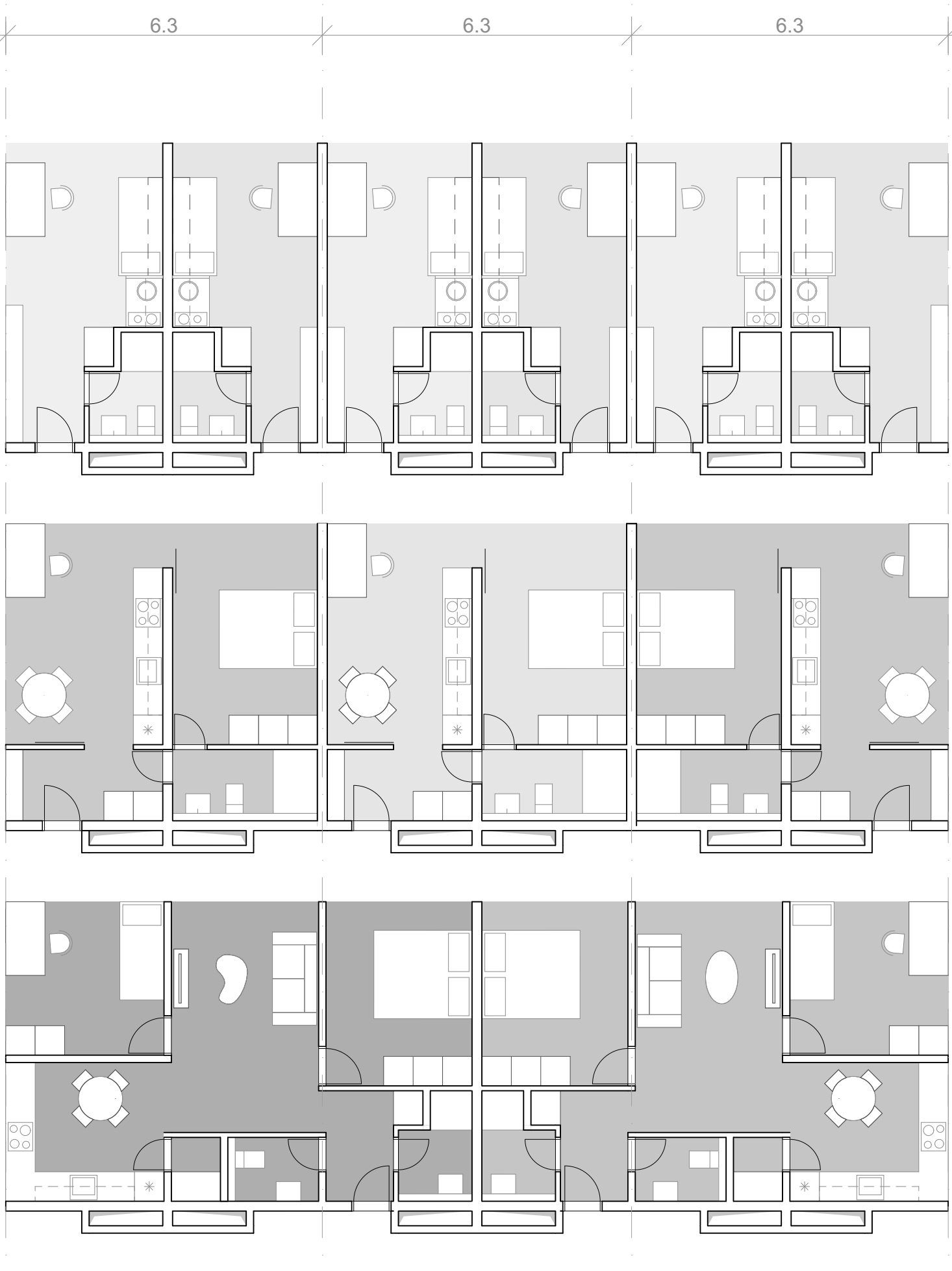
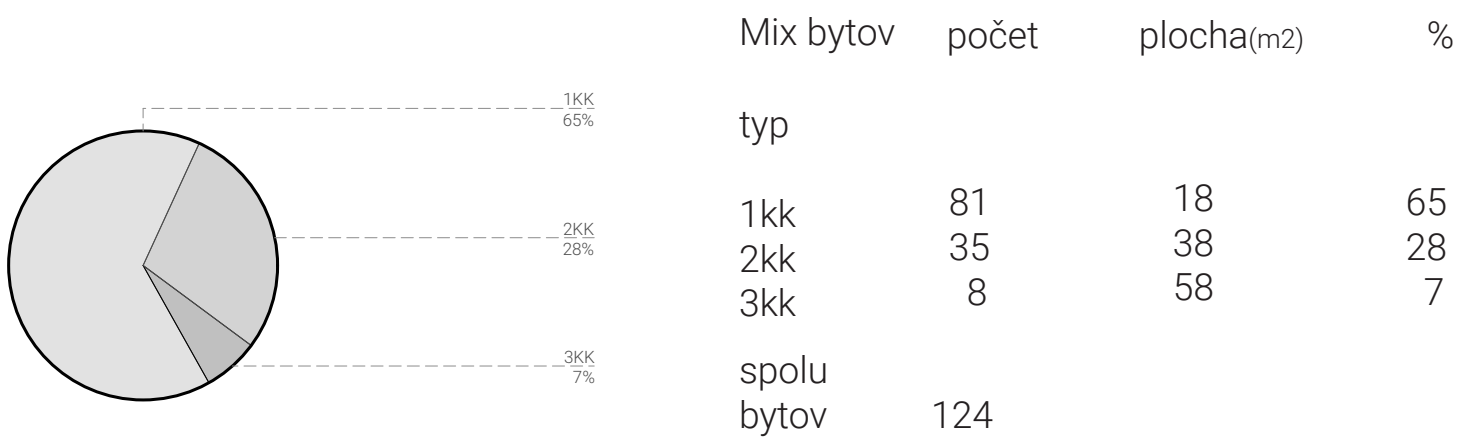
PÔDORYS 1:50 - CLUSTER

VARIABILITA VYUŽITIA ÁTRIA - PREMIETANIE, KONCERT, PREDNÁŠKA, DOMOVÁ SCHÔDZA

Nová typológia pre meniacu sa spoločnosť - Zdieľané bývanie ako reakcia na zmeny v spoločnosti

Štúdie ukazujú, že bývanie v menších bytoch je aktuálnou témou. Rastúca miera individuality, zvyšujúci sa počet obyvateľov v centrách miest, zdieľanie namiesto súkromného vlastníctva. Všetky tri sociálne trendy majú vplyv na spôsob, akým budeme v budúcnosti bývať. Trend individuality má za následok zvyšujúci sa počet jednotlivých domácností, ktorý každým rokom rastie spolu s dopytom po menších bytových jednotkách. Nadmerný záujem po bytoch v centrách miest spôsobuje výrazný nárast ich cien. Zároveň význam veľkosti bytu ako symbolu statusu klesá a čoraz viac ľudí je ochotných vzdať sa obytného priestoru v prospech centrálnej polohy bytu. Mnohí ľudia sa pritom radi delia s ostatnými obyvateľmi, napríklad o domácu kanceláriu, izbu pre hosti, priestory na relaxáciu alebo terasu, čím sa cena bývania značne znižuje. Pojem micro-living je čoraz aktuálnejšou témou a zahŕňa v sebe napríklad byty pre jednotlivcov alebo páry, ktoré sú redukované na minimum. Na realizáciu takýchto projektov sú vhodné predovšetkým lokality v blízkosti centra mesta, a to aj tie, ktoré nie sú príliš atraktívne pre klasickú bytovú výstavbu z dôvodu hluku alebo iných nevýhod.

SCHEMA VARIABILITY BYTOV V PŮVODNOM KONŠTRUKČNOM RASTRI DOMU

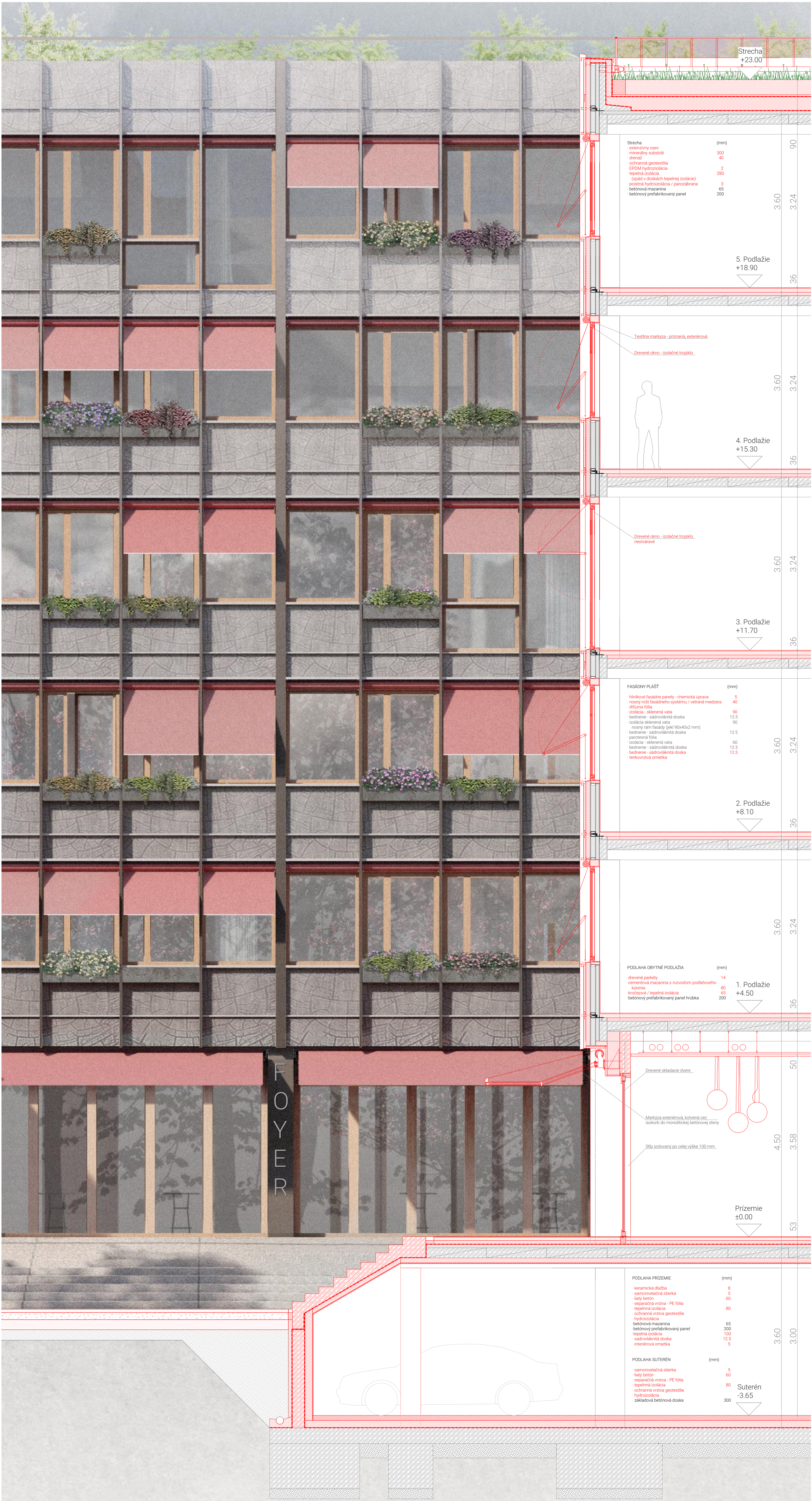
„Popraskaná“ fasáda

Nové opláštenie fasády je ozvláštnené o jemný dekor "popraskanej fasády", ktorý vychádza z pôvodných fasádnych dosiek. Tie boli pri rekonštrukcii preplepené fóliou, ktorá účinkami slnečného žiarenia časom popraskala, čím na fasáde vznikol zaujímavý vzor máp. Mapa z jedného z pôvodných panelov je naskenovaná a zväčšená tak, že vznikajú 4 panely, ktorých zrkadlením vzniká na fasáde jednoliaty motív. Pôvodne technická vada fasády je pretvorená do súčasného ozvláštnenia, ktoré odkazuje na históriu domu.

PŮVODNÁ FASÁDA S DEGRADOVANOU POPRASKANOU FÓLIOU   NOVÉ HLINÍKOVÉ FASÁDNE PANEĽY S FRÉZOVANÍM MOTÍVU POPRASKANEJ FÓLIE

TEXTÚRA FASÁDY

FASÁDA - REZOPOHĽAD 1:50